

Abstrakt

Kosmické inspirace se ve sledovaném období projevily v obrovském množství materiálu. Jedná se pravděpodobně o jediné téma, které prostoupilo vysoké umění i populární kulturu, volnou i užitou tvorbu, všechna média i hranice mezi angažovanými autory a nezávislými umělci i oficiální ideologií a zájmem běžného člověka. Práce se snaží problematiku sledovat napříč uvedenými kategoriemi vysoké – nízké, volné – užití, angažované – nezávislé. Volí k tomu tematické kapitoly, které vystihují nejdůležitější momenty široce chápaných kosmických inspirací. První z nich, nazvaná *Expand your Mind*, se zabývá vizionářskými projekty, jejichž cílem není jen generování nových „kosmických“ tvarů, ale – po vzoru Marshalla McLuhana - prodloužení smyslů člověka a redefinice jeho vnímání. Následující kapitola *Stav beztlíže* popisuje odpoutání se od země jako jeden z klíčových pocitů kosmické éry a způsoby jeho reprezentace širokým spektrem různorodého vizuálního materiálu. *Peace and Freedom* představuje dvojici protikladných ideologických pojmů, v jejichž rámci se odehrávaly souboje politiků i umělců stejně jako závody kosmických raket. Otázka *Jak vypadá vesmír* se ptá na způsoby reprezentace kosmické tematiky mezi abstrakcí a realismem a závěrečná kapitola *Vesmír pro děti* neukazuje jen zmenšenou dětskou verzi kosmu, ale zároveň „dospělou“ ideologickou konstrukci, podle které měla nejmladší generace svou cestou k budoucnosti zároveň mířit do vesmíru. Jednotlivé kapitoly předchází úvodní teoretický text *Svět, ve kterém žijeme a svět, kde budeme žít zítra*. Je v něm konfrontováno oslnění dobytím kosmu a technologický optimismus charakteristický pro 60. léta s jeho hluboce promyšlenou kritikou zejména z pozic fenomenologické filozofie.